

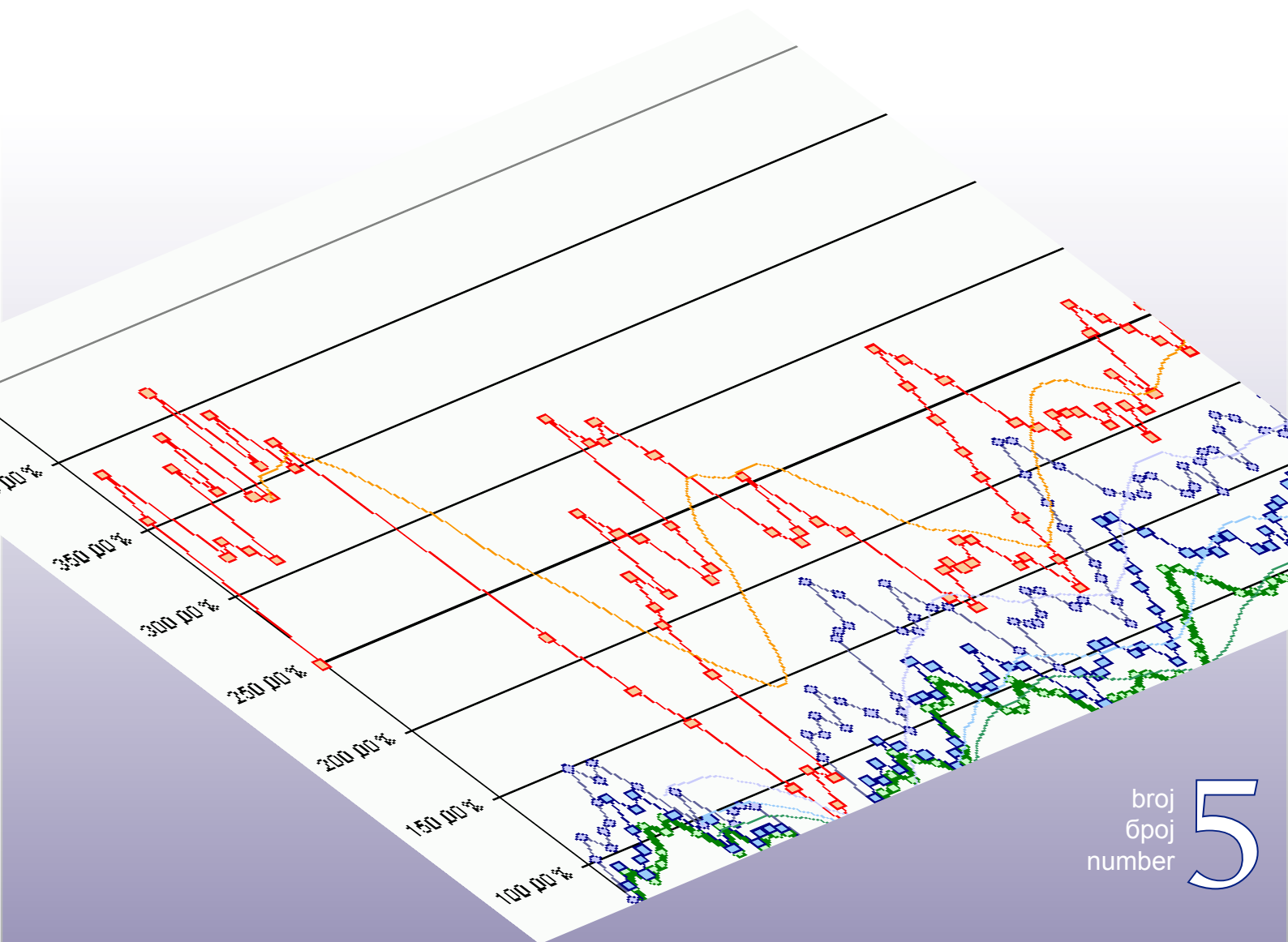
Bosna i Hercegovina
Odjeljenje za makroekonomsku analizu
Upravnog odbora Uprave za indirektno-
neizravno oporezivanje

Босна и Херцеговина
Одјељење за макроекономску анализу
Управног одбора Управе за индиректно
опорезивање

Macroeconomic Unit of the Governing Board of the Indirect Tax Authority

Oma Bilten

broj
број
number

5

Uz ovaj broj...

Zbog državnih, entitetskih i vjerskih praznika s malim zakašnjenjem u odnosu na dosadašnju praksu predstavljamo Vam bilten Odjeljenja za makroekonomsku analizu za decembar 2005.g. Posljednji mjesec protekle godine obilježen je intenzivnim radom na vanjskoj prezentaciji aktivnosti i zadataka Odjeljenja i to nivoima uprave (u prvom redu općinama u Bosni i Hercegovini) koji se uključuju u mjesečno izvještavanje od ove godine. Istovremeno, teče intenzivan rad na obradi podataka i finalizaciji baze podataka za mjesečno konsolidirano izvještavanje.

Mjesečno izvještavanje svih nivoa uprave je prioritetan zadatak Odjeljenja. U svom prilogu prof. dr. Paul Bernd Spahn, ekspert MMF-a zadužen za uspostavu Odjeljenja, preciznije pojašnjava suštinu zahtjeva za uspostavom novog sistema mjesečnog konsolidiranog izvještavanja svih nivoa uprave, metodologiju i pristup Odjeljenja, osnovne korake i faze novog sistema izvještavanja. Prezentiran je i opći standardni obrazac za dostavu podataka i format izvještavanja o konsolidiranim mjesečnim prihodima i rashodima.

U sklopu stalne rubrike našeg biltena, prezentiraćemo vam analizu priliva prihoda na Jedinstveni račun UIO za jedanaest mjeseci 2005.g., sa poređenjem sa istim periodom 2004.g.

Nastavljamo sa praksom objavljivanja konsolidiranih izvještaja koji uključuju fiskalne operacije entiteta i Jedinstvenog računa UIO za mjesec novembar, te u skladu sa dinamikom priliva podataka od državnog i entitetskih ministarstava finansija objavljujemo i mjesečni konsolidirani izvještaj koji uključuje i fiskalne operacije budžeta BiH i Brčko Distrikta, te ukupne prihode prikupljene na nivou entiteta za deset mjeseci 2005.godine.

mr.sc. Dinka Antić
šef Odjeljenja – supervizor

Sadržaj:

Aktuelno – Briselska konferencija o fiskalnoj održivosti	2
Tema broja: Novi sistem mjesečnog fiskalnog izvještavanja i monitoringa u BiH	3
Mjesečni konsolidirani izvještaji za period januar – novembar 2005. godine	10
Jedinstveni račun UIO	14
Iz rada odjeljenja	15

Aktuelno: Briselska konferencija o fiskalnoj održivosti

(pripremila: Dinka Antić)

Konferencija o fiskalnoj održivosti i prioritetima izgradnje institucija u Bosni i Hercegovini održana je 6. decembra 2005.godine u Briselu. Skupom su koordinirali i predsjedavali Evropska komisija i Svjetska banka sa aktivnim sudjelovanjem delegacije Vlade Bosne i Hercegovine. To je bilo pravo mjesto za razmjenu mišljenja glavnih strana u razgovorima – predstavnika međunarodne zajednice: Međunarodnog monetarnog fonda, Ureda Visokog predstavnika, vlada SAD, V. Britanije, Njemačke, Francuske i Holandije sa vlastima Bosne i Hercegovine u vezi sa budućom fiskalnom politikom. Glavni rezultati i zaključci sa skupa bili bi sljedeći:

Pozicija Bosne i Hercegovine je razmatrana u svjetlu pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom. Strategija zemlje treba biti u potpunosti okrenuta ka evropskom partnerstvu na bazi Akcionog plana kao glavnog okvira za ispunjavanje zahtjeva EU.

Međunarodna zajednica je naglasila svoju zabrinutost u vezi sa ekonomskom i fiskalnom pozicijom zemlje koja zahtijeva pravovremene i efikasne političke akcije. Bosna i Hercegovina je suočena sa ogromnim deficitom tekućeg računa i enormnim javnim rashodima. Makroekonomski podaci nisu sigurna osnova za kreiranje politike. Fiskalna prilagođavanja se mogu olakšati restrukturiranjem preduzeća i poboljšanjem poslovnog ambijenta što vodi ekonomskom rastu i smanjenju nezaposlenosti i siromaštva.

Međunarodna zajednica je snažno preporučila da stalni rast prihoda u 2006. godini kao rezultat uvođenja PDV-a ne treba biti korišten za javnu potrošnju uprkos pritiscima u vezi sa predstojećim izborima. Oni treba da budu iskorišteni za smanjenje poreznog opterećenja radne snage. Fiskalna disciplina i fiskalna konsolidacija, smanjenje javne potrošnje, strukturalne reforme i racionalizacija poreznog sistema mogu pomoći izgradnji BH institucija u svjetlu pridruživanja EU. U tom smislu zaključivanje novog stand-by aranžamana sa MMF-om i sprovođenje naprednih reformi podržanih od strane fondova Svjetske banke bili bi komplementarni evropskom procesu.

BH vlasti moraju uspostaviti ograničenja javne potrošnje i čvrstu fiskalnu politiku, posebno kada su u pitanju parlamentarni izbori u BiH, bez pravljenja kompromisa sa brzinom i obavezama prema EU procesu. Evropska komisija, MMF i Svjetska banka će pažljivo pratiti stanje u vezi napretka u implementaciji predloženih reformi i preporuka.

Tema broja: Novi sistem mjesečnog fiskalnog izvještavanja i monitoringa u Bosni i Hercegovini

(pripremio: Prof. Dr. Paul Bernd Spahn, Makro-fiskalni savjetnik)

Odjeljenje za makroekonomsku analizu je uključeno u sve faze procesa izrade konsolidiranih budžeta u Bosni i Hercegovini: na temelju makroekonomskih projekcija za narednu budžetsku godinu Odjeljenje priprema procjene ukupnih prihoda i uključuje ih u budžete države, entiteta i Brčko Distrikta vodeći računa o dodatnim ograničenjima kao što su primarni budžetski suficit, otplata inostranog duga, formula raspodjele ili restrukturiranje budžeta (kao što je prenos nadležnosti).

Konačna odluka o ovim parametrima je na Fiskalnom vijeću čijem radu pomaže Odjeljenje svojim analizama. Onda kada se dogovori zajednički budžetski okvir vlade i parlamenti mogu donijeti svoje budžete definirajući i uspostavljajući svoje prioritete na strani rashoda uvažavajući makro fiskalna ograničenja utvrđena od strane Fiskalnog vijeća.

Mjesečno izvještavanje

Odjeljenje je isto tako zaduženo za nadgledanje izvršavanja budžeta na mjesečnoj osnovi. To je svrha sistema mjesečnog izvještavanja koji počinje sa funkcioniranjem ove godine. Njegove glavne karakteristike su sljedeće:

- Sistem je sveobuhvatan jer uključuje sve nivoe uprave, državu, dva entiteta, Brčko Distrikt, deset kantona, 145 općina, 27 izvanbudžetskih fondova i dvije direkcije za ceste, oko 190 budžetskih korisnika ukupno. Za sada ne uključuje strane projekte pomoći, ali je njihovo uključivanje na kvartalnoj osnovi preko entiteta planirano za kasniju fazu.
- Podaci će biti konsolidirani na nivou zemlje. Ovo stvara određene probleme općinama koje su sklonije uspostavi konsolidiranih izvještaja (uključujući sve budžetske korisnike u općini) samo na kvartalnoj osnovi. Da bi olakšali izvještavanje Odjeljenje će uključiti mjesečne podatke općina samo u nekonsolidiranom obliku, sa odgovarajućim korekcijama na bazi kvartalnih izvještaja.
- Sistem izvještavanja striktno prati usvojene budžetske kodove da bi se budžetskim korisnicima olakšao unos podataka. Međutim, predstavljanje podataka zahtijeva prilagođavanja koja se vrše automatski na nivou baza podataka Odjeljenja. Ovo predstavljanje može se prilagoditi različitim potrebama ukoliko su raspoloživi odgovarajući podaci.
- Da bi se također olakšala saradnja sa budžetskim korisnicima Odjeljenje nudi različite načine za unos mjesečnih i kvartalnih podataka. Glavni način će biti Internet. Korisnici se mogu registrirati za ovaj postupak i potom koristiti pretraživač kojim se pristupa serveru Odjeljenja da bi se unijeli podaci. Tokom vremena ovo će postati standardni pristup. U početku Odjeljenje isto tako prihvaća i klasičnu formu kao što je faks ili dopis.
- Dok se ne uspostavi pravna osnova za izvještavanje Odjeljenju, saradnja je dobrovoljna. Ali Odjeljenje je uputilo zahtjev vlastima entiteta da obavežu niže nivoe uprave da izvještavaju putem novog sistema. Tokom vremena mjesečne baza podataka Odjeljenja postaće se jedina osnova za sve fiskalne analize. Posebno entiteti mogu preuzimati ovu bazu kada im treba tako da budžetski korisnici neće više neće morati dva puta izvještavati.

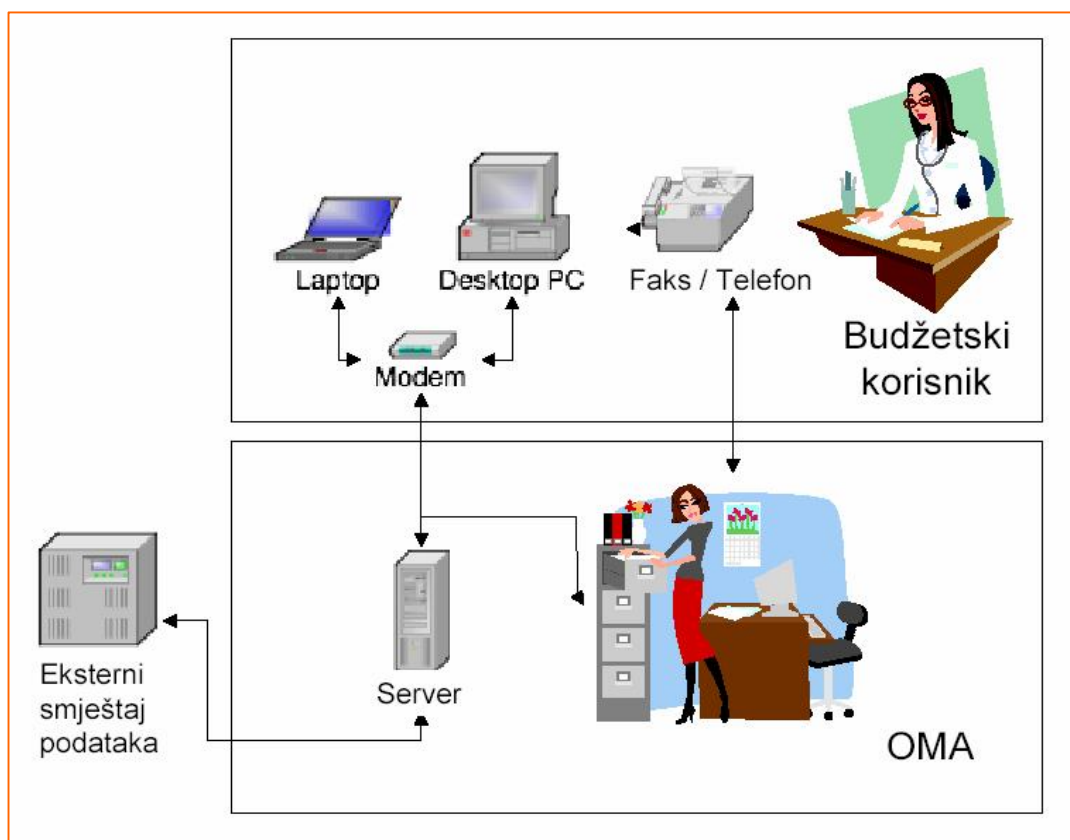
Osnovni pristup

Da bi se razumio osnovni pristup sistema mjesečnog izvještavanja Odjeljenja važno je prikazati nekoliko organizacionih aspekata.

Početni korak je uspostava stalnog kontakta između Odjeljenja i skoro 190 budžetskih korisnika u zemlji. Ovaj proces je započeo i Odjeljenje je prikupilo većinu kontakt informacija kao što su adrese, ovlaštene osobe, način rada, jezik na kojem se komunicira i sl. Banka podataka isto tako uključuje i osnovne podatke kao što je stanovništvo i budžete prethodnih godina, počevši od 2004.g.

Ovlaštena osoba će unositi mjesečne podatke izravno u bazu podataka. On ili ona će isto tako u bilo koje vrijeme uraditi nužne korekcije prethodno unesenih podataka. Ovaj postupak se automatski prati, tako da Odjeljenje može identificirati ko je napravio određeni unos ili izmjenu i kada. Banka podataka se svaki dan arhivira (*back up*).

Da bi se pojednostavilo, ulazni obrazac za korisnike prati budžetske kodove sa samo nekoliko memorandumskih stavki koje su potrebne za analize. U stvari, unos podataka je unekoliko redundantan, na primjer potreban je unos za podkategorije i isto tako za kategoriju (suma), da bi se omogućile osnovne provjere konzistentnosti. Ove provjere se vrše automatski, no, osoblje Odjeljenja će morati kontaktirati ovlaštene osobe za dalja pojašnjenja ukoliko je to potrebno.

Slika 1. Tok informacija između budžetskog korisnika i odjeljenja

Poznato je da kontni sistem sadrži brojne nekonzistentnosti. Na primjer, nekoliko stavki finansiranja (npr. primljene otplate po zajmovima) knjiže se pod grupom 72 kao neporezni prihod. Ovo će se automatski ispraviti kod kreiranja izvještaja iz banke podataka Odjeljenja, ali zahtijeva unos tih stavki da bi se to uradilo. Ovo je razlog zašto je Odjeljenje prisiljeno da traži specifične podatke iako se oni ne nalaze direktno u izvještajima.

Ostale nekonzistentnosti javljaju se kod korisnika. Poznato je da neki korisnici dodaju nove kodove za posebne svrhe i da knjigovodstvena praksa možda nije uvijek

jednoobrazna u cijeloj zemlji. Odjeljenje će pomoći korisnicima da održe kontni sistem koherentnim s nadom da će tokom vremena standardni obrazac za unos podataka poslužiti u dogovorima oko harmonizacije kontnog sistema.

Odjeljenje očekuje visok nivo saradnje, ali je i spremno da se suoči sa početnim poteškoćama kao što su neizvještavanje ili pogrešno izvještavanje.

Svakako, konačno mjesečno izvještavanje traži da svi veliki budžetski korisnici dostave svoje izvještaje, tako da će najsporiji od njih diktirati brzinu izvještavanja. Ali sistem je tako kreiran da omogućuje razumne procjene za male budžetske korisnike na nivou općina na bazi budžeta prethodne godine ili broja stanovnika. Nastoji se da od početka izvještaji budu sveobuhvatni iako se puno izvještavanje očekuje tek u dogledno vrijeme.

Obrazac za unos

Obrazac za unos podataka za mjesečno izvještavanje razvijen je u bliskoj saradnji sa različitim instancama, sa onima kod kojih podaci nastaju i sa onima koji podatke koriste. Odjeljenje se nada da je nađen kompromis između različitih zahtjeva korisnika za posebnim stavkama i potrebom da mjesečno izvještavanje bude što jednostavnije. Kao što je rečeno, budžetski korisnici mogu smatrati obrazac za unos dosta specifičnim, možda čak i kompliciranim, ali to je često rezultat nekonzistentnosti u budžetskom kodnom sistemu a što zahtijeva korekcije. Štaviše, neke informacije su potrebne za ispravnu konsolidaciju internih tokova fondova kao što je podjela poreza ili transferi između institucija.

Obrasci za unos razlikuju se ovisno o grupi korisnika: oni će se razlikovati za državu, entitete, kantone, općine i izvanbudžetske fondove. Postoji i poseban obrazac za jedinstveni račun. Odjeljenje unosi posebne indirektno poreze sa jedinstvenog računa kao priliv novca i nadgleda odlive novca sa ovog računa i formiranje rezervi. Na strani primaoca, jedina relevantna brojka koja se treba naći u izvještaju jesu prilivi na jedinstveni račun. U cilju konzistentnosti oni trebaju odgovarati odlivima sa tog računa. Nikakvi drugi pojedinačni indirektni porezi ne treba da se izvještavaju na nivou entiteta da bi se izbjeglo dvostruko računanje.

Što se tiče pristupa kantonima i općinama Odjeljenje je uspostavilo sistem prikupljanja podataka i konsolidiranog izvještavanja koji uključuje sljedeće:

- (i) knjiženje ukupnih prihoda naplaćenih od strane trezora entiteta kao priliv na entitetski nivo (kao što su transferi sa jedinstvenog računa plus naplata ostalih poreza i prihoda),
- (ii) knjiženje transfera direkcijama za ceste, kantonima i/ili općinama (tj. transferi dijela indirektnih poreza primljenih sa jedinstvenog računa i transferi ostalih direktnih i indirektnih poreza, u skladu sa entitetskim zakonima), i
- (iii) vertikalnu konsolidaciju tih transfera. Konačni izvještaj takve konsolidacije u 2005.g. uključuje prihode sa jedinstvenog računa kao priliv i rashode nižih nivoa koji su financirani tim prihodima i ukupne transfere indirektnih poreza nižim nivoima kao odliv. Uključivanjem rashoda nižih nivoa uprave transferi sa jedinstvenog računa na niže nivoe će nestati iz konsolidiranog izvještaja.

U tabeli 1. je dat obrazac za unos za budžetsku 2006. godinu. On uključuje standardne budžetske kodove, sa malim varijacijama među entitetima, i nekoliko memorandumskih stavki tamo gdje budžetski kodovi nisu jedinstveni za cijelu zemlju (tj. otpremnine). Cjelokupni obrazac se nikad ne primjenjuje budući da su neke stavke nebitne za određene nivoe uprave. To je prikazano u posljednjoj koloni – obojena polja znače da je stavka bitna za određenu grupu uprave. U praksi javljaće se skraćeni obrazac, tj. bez stavki koje nisu bitne za određenog budžetskog korisnika.

		JR	BiH	RS	FBiH	Kantoni	Brčko	RS Opštine	FBiH Opštine	Fondovi
	Rashodi									
60	Rashodi									
61	Tekući izdaci									
6111	Bruto plaće i naknade									
61112	od čega: Porezi na plaće									
61113	od čega: Doprinosi na teret zaposlenih									
6112	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika									
612	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi									
613	Izdaci za materijal i usluge									
614	Tekući grantovi									
6141	Grantovi drugim nivoima vlade									
6142	Grantovi pojedincima									
6143	Grantovi neprofitnim organizacijama									
614212	Doprinosi zdravstvenog osiguranja na teret penzija									
6144	Subvencije javnim preduzećima									
6145	Subvencije privatnim preduzećima									
6146	Subvencije finansijskim institucijama									
615	Kapitalni grantovi									
6151	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade									
616	Izdaci za kamate i ostale naknade									
6161	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu									
6162	Izdaci za inostrane kamate									
61632	Kamate na pozajmice od drugih nivoa vlade									
633	Troškovi otpremnina									
68	Doznake nižim potrošačkim jedinicama									
	Prihodi									
70	Prihodi									
71	Prihodi od poreza									
711	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća									
7111	Porezi na dobit pojedinaca									
7112	Porez na dobit preduzeća									
7113	Porezi na prihode kapitalnih dobitaka									
7119	Ostali porezi na dobit pojedinaca i preduzeća									
712	Doprinosi za socijalnu zaštitu									
713	Porezi na plaće i radnu snagu									
714	Porez na imovinu									
7151	Porezi na prodaju dobara i usluga, ukupni promet ili dod.vrij.									
715	Domaći porezi na dobra i usluge									
7154	Akcize									
71542	Poseban porez (akcize) na uvozne proizvode									
71541	Poseban porez (akcize) na domaće proizvode									
7153	Akcize									
716	Porez na međunarodnu trgovinu i transakcije									
717	PDV									
717111	od čega: na uvezenu robu									
719	Ostali porezi									
72	Neporezni prihodi									
721111	Prihodi od dividendi i udjela u profitu u javnim pred. i fin.inst.									

Konsolidacija podataka

Da bi se izbjeglo dvostruko računanje moraju se pratiti tokovi fondova između institucija javnog sektora. Ovo je potrebno posebno kod podjele poreza i transfera između institucija. Na primjer prihodi bi bili uvećani ukoliko se indirektni porezi unose na nivou jedinstvenog računa i kao izvorni priliv na nivou entiteta. Na isti način podjela poreza između entiteta, kantona i općina moraće se konsolidirati na način da se kao izvorni tok računaju samo jednom, na nivou krajnjeg korisnika transfera. Takvi vertikalni tokovi imaju važnu ulogu u Bosni i Hercegovini i moraće se detaljno pratiti.

Drugi problem bi bili horizontalni tokovi fondova između institucija unutar grupe ili nivoa uprave. Na primjer, moglo bi u teoriji doći do transfera između općina i kantona. Premda se ovo može desiti slučajno, horizontalni transferi su netipični za Bosnu i Hercegovinu gdje nema ujednačavanja između institucija i do određenog obima gdje to postoji (kao u RS) dešava se na nivou vlade koja daje grant. Odjeljenje pretpostavlja da je potreban mali obim konsolidacije unutar svake grupe vlasti, odnosno da se takvi transferi ne trebaju uzeti u obzir. Međutim postoji manji broj transfera između budžeta vlada i izvanbudžetskih fondova, i čak između samih fondova (tj. plaćanje zdravstvenog osiguranja od strane penzionih fondova), koje će Odjeljenje pratiti i konsolidirati.

Odjeljenje će registrirati takve transfere kod obje strane, kod davaoca i primaoca, da bi se postigla konzistentnost. U teoriji ti transferi trebaju da se svedu na nulu, ali u praksi malo je vjerovatno da će to biti slučaj zbog različitih faktora uključujući i pogrešno izvještavanje. Odjeljenje pokušava da identifikira takve faktore, ali ne može se izbjeći da se neki odlivi prikažu kao prilivi i to u narednom mjesecu, što vodi ka razlikama čak i kada je izvještaj korisnika ispravan. Uprkos takvim poteškoćama Odjeljenje će uvijek izvještavati da transferi između institucija iznose nula na konsolidiranom nivou (iako nisu za grupe budžetskih korisnika) a razliku će prikazati odvojeno.

Izlazni izvještaji

Na bazi unosa budžetskih korisnika, provjera konzistentnosti i konsolidacije između institucija Odjeljenje će objaviti regularne mjesečne izvještaje, najvjerovatnije u aprilskom broju biltena. Potrebe za makrofiskalnim monitoringom u svjetlu očekivanog stand-by aranžmana sa MMF-om diktiraju format ovog izvještaja. U principu moguć je bilo koji format izvještavanja na bazi seta traženih ulaznih podataka.

U tabeli 2. je data forma osnovnog izlaznog pregleda. Na zahtjev raspoloživ je algoritam za generiranje ove tabele iz ulaznih podataka. Vjeruje se da će ova aktivnost Odjeljenja biti korisna za sve zainteresovane i da će se sistem razvijati u skladu sa različitim potrebama javnih vlasti i građana Bosne i Hercegovine.

1	Tekući prihodi
11	Porezni prihodi
111	Indirektni porezi
1111	Jedinstveni račun
11111	Carinske dadžbine
11112	PDV
111121	od toga na uvoze
11113	Porez na promet (zaostatak)
11114	Akciza
11115	Putarina
11116	Raspodjela
11119	Sa jedinstvenog računa
1112	Porez na promet (zaostatak)
112	Direktni porezi
113	Porezi na imovinu
114	Ostali porezi
12	Doprinosi za socijalno osiguranje

13	Neporezni prihodi
131	od čega dividende javnih preduzeća
132	od čega kamata od drugih nivoa vlasti
14	Primljeni transferi
142	od čega strani grantovi
15	Transferi od drugih nivoa vlasti
2	Tekući rashodi
21	Bruto plate
211	od čega otpremnine
212	od čega naknade
22	Kupovina roba i usluga
23	Transferi
231	od čega preduzećima
232	od čega domaćinstvima i drugim neprofitnim organizacijama
24	Transferi drugim nivoima vlasti
25	Otplata kamata
251	od čega kamate drugim nivoima vlasti
3	Kapitalni budžet
31	Štednja na tekućem računu
32	Kapitalni prihod i grantovi
321	od čega kapitalni grantovi od drugih nivoa vlasti
33	Investicije i rekonstrukcije
331	od čega kapitalni grantovi drugim nivoima vlasti
4	Neslaganje
5	Ukupni saldo
51	Primarni budžetski suficit
52	Primarni budžetski suficit (ispravljeno)
6	Finansiranje
61	Zamjena oblika sredstava
611	Prodaja stalnih sredstava i zaliha
612	Primljene otplate datih kredita
6121	od čega od drugih nivoa vlasti
613	Vladine posudbe
6131	od čega vladama
62	Neto zaduživanje
621	Primljeni krediti
6211	od čega putem države
6212	od čega strani
622	Otplata duga
6221	od čega putem države
6222	od čega strani

Tabela 2. Izlazni format mjesečnog izvještavanja

Kod mjesečnih pregleda napraviće se razlika između sljedećih institucionalnih grupa: opća vlada (konsolidovano), država, Federacija BiH, Republika Srpska, Brčko Distrikt, kantoni, općine (FBiH), opštine (RS), izvanbudžetski fondovi i direkcije za ceste.

Kroz novi sistem izvještavanja Odjeljenje očekuje uspostavu moćnog instrumenta za praćenje konsolidiranog javnog sektora Bosne i Hercegovine koji će donijeti rezultate tokom vremena. Dok Odjeljenje sve napore ulaže da se osigura tehnička i analitička struktura, kvalitet podataka uveliko ovisi o kooperativnosti izvještajnih jedinica. Osoblje Odjeljenja izražava zahvalnost svim osobama koje su uključene, s nadom da će profesionalnost i neovisan analitički rad Odjeljenja biti široko cijenjeni.

Mjesečni konsolidirani izvještaji za period januar – novembar 2005. godine

Pripremila: Aleksandra Regoje, pomoćnik za istraživački rad

u mil KM

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	kv1	kv2	kv3	kv4	ukupno
Tekući Prihodi	168,8	174,2	220,9	213,5	242,3	364,0	269,5	281,0	258,7	226,9	278,0		563,9	819,9	809,2	505,0	2698,0
<i>Porezni prihodi</i>	159,7	158,3	200,0	201,3	224,3	226,9	221,7	261,0	236,9	208,9	231,3		518,0	652,5	719,6	440,1	2330,2
<i>Indirektni porezi</i>	142,0	139,3	171,3	187,8	208,3	211,6	206,8	246,7	222,2	193,6	211,1		452,6	607,7	675,7	404,7	2140,8
Carine	31,8	36,1	45,8	48,1	52,7	53,7	49,7	55,9	59,4	54,5	56,4		113,7	154,5	165,0	110,9	544,1
Porez na promet	45,9	44,6	56,6	61,7	70,4	69,4	72,1	84,5	73,2	65,9	69,6		147,2	201,5	229,8	135,5	713,9
Akcize	54,8	49,0	56,4	64,5	70,6	72,1	69,3	87,3	73,8	60,4	68,8		160,2	207,2	230,3	129,2	726,9
Putarina	9,3	9,3	12,1	13,1	14,2	15,5	15,4	18,7	15,3	12,2	15,7		30,7	42,8	49,3	27,9	150,8
<i>Direktni porezi</i>	17,6	19,0	28,7	13,5	15,9	15,3	14,9	14,4	14,6	15,3	20,2		65,4	44,7	43,9	35,4	189,4
<i>Neporezni prihodi</i>	9,0	15,9	20,9	12,2	18,0	137,1	33,1	19,9	21,8	17,7	46,6		45,8	167,2	74,8	64,2	352,1
<i>Donacije/grantovi</i>	0,1				0,1	0,1	14,7	0,1		0,4	0,2		0,1	0,2	14,8	0,6	15,7
Tekući Rashodi	125,2	198,2	218,9	219,1	233,4	292,0	198,4	237,7	228,3	219,4	270,8		542,2	744,6	664,4	490,3	2441,4
<i>Tekući izdaci</i>	30,9	54,8	71,7	64,0	62,2	94,9	41,1	59,3	60,9	67,8	63,5		157,4	221,1	161,3	131,3	671,1
<i>Plaće i naknade</i>	25,2	45,6	62,4	53,9	53,4	85,2	32,6	52,1	52,6	56,6	53,2		133,1	192,5	137,2	109,8	572,7
Naknade	1,7	10,9	13,1	13,2	13,2	29,3	2,9	14,4	14,5	15,1	14,5		25,7	55,8	31,8	29,6	142,8
<i>Izdaci za materijal i usluge</i>	5,8	9,2	9,3	10,1	8,8	9,7	8,5	7,3	8,3	11,2	10,3		24,3	28,6	24,1	21,5	98,5
<i>Grantovi/Socijalni transferi/Subvencije</i>	32,8	60,4	60,1	62,2	60,0	103,2	66,1	60,7	65,9	63,4	82,9		153,3	225,4	192,7	146,3	717,7
Transferi domaćinstvima	8,8	37,8	35,7	38,9	36,5	78,3	39,5	37,4	41,8	38,1	58,2		82,4	153,7	118,7	96,3	451,1
Transferi organizacijama/institucijama	19,8	15,5	19,0	14,1	16,8	16,1	14,4	13,1	14,3	16,3	15,6		54,2	46,9	41,8	31,9	174,8
Subvencije	4,2	7,1	5,4	9,3	6,7	8,7	12,2	10,2	9,8	9,1	9,0		16,7	24,8	32,2	18,1	91,7
od kojih: Javna preduzeća																	
<i>Plaćanje kamate</i>	0,4	3,0	2,0	1,4	5,1	4,4	0,4	4,3	2,2	1,8	5,7		5,3	10,9	6,9	7,4	30,6
<i>Ostali izdaci/potrošnja/transferi</i>	5,5	9,2	10,6	9,6	8,0	6,7	10,3	8,5	9,7	9,1	13,3		25,3	24,3	28,5	22,5	100,6
<i>Transferi sa jedinstvenog računa UIO</i>	44,2	45,1	60,9	64,3	62,5	69,0	66,8	81,4	72,2	62,8	66,3		150,2	195,8	220,4	129,1	695,6
Budžet BiH	18,6	19,6	23,5	20,6	20,6	21,5	20,6	22,5	21,5	20,6	20,6		61,7	62,6	64,6	41,1	230,0
FBiH / kantoni, Direkcija za ceste	16,8	15,4	25,0	27,9	27,4	32,8	32,0	37,9	33,6	28,7	28,7		57,1	88,1	103,5	57,4	306,1
RS / gradovi, opštine, JP "Putevi RS"	5,8	6,1	7,4	10,2	8,3	8,2	7,8	13,0	10,2	7,7	10,3		19,3	26,6	31,0	18,0	95,0
Brčko Distrikt	3,1	4,0	5,1	5,7	6,2	6,5	6,3	7,7	6,8	5,8	6,6		12,2	18,4	20,8	12,3	63,7
<i>Amortizacija duga</i>																	
od čega: vanjski dug (sa JR UIO)	10,5	24,8	12,7	16,3	34,7	12,4	12,7	22,4	16,4	13,6	37,2		47,9	63,4	51,4	50,9	213,6
<i>Transferi višim nivoima vlasti</i>																	
<i>Transferi općinama</i>	0,9	0,9	0,9	1,3	0,9	1,5	0,9	1,1	1,1	0,9	1,9		2,7	3,7	3,2	2,8	12,3
Vladina štednja (1 - 2)	43,6	-24,0	2,0	-5,6	8,9	72,1	71,2	43,3	30,3	7,5	7,2		21,6	75,3	144,8	14,7	256,5
<i>Kapitalni izdaci</i>	1,6	3,5	1,9	1,7	2,4	33,3	15,3	3,3	1,9	2,6	2,2		6,9	37,4	20,5	4,8	69,6
Vladin suficit/deficit (3-4)	42,1	-27,5	0,1	-7,4	6,5	38,8	55,9	40,0	28,4	4,9	5,0		14,7	37,9	124,4	9,9	186,9

Tabela 3. Mjesečni konsolidirani izvještaji januar – novembar 2005. godine

Mjesečni konsolidirani izvještaji za period januar - oktobar 2005. godine

Pripremila: Aleksandra Regoje, pomoćnik za istraživački rad

u mil KM

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	kv1	kv2	kv3	kv4	ukupno
Tekući Prihodi	443,2	499,1	548,1	537,4	554,5	702,2	626,8	626,6	601,4	574,5			1490,3	1794,1	1854,7	574,5	5713,6
<i>Porezni prihodi</i>	264,1	249,4	310,1	304,7	331,4	336,3	336,8	378,1	349,5	327,9			823,6	972,4	1064,4	327,9	3188,3
<i>Indirektni porezi</i>	228,9	206,3	251,7	262,8	288,9	293,6	290,3	335,2	305,2	282,3			686,9	845,3	930,7	282,3	2745,2
Carine	31,9	36,1	45,9	48,1	52,7	53,6	49,7	55,9	59,5	54,6			114,0	154,5	165,1	54,6	488,1
Porez na promet	128,1	110,9	135,9	136,4	150,8	151,2	155,4	172,8	156,0	154,4			374,9	438,4	484,2	154,4	1452,0
uvozni akcizni proizvodi	30,3	22,8	28,2	32,9	35,3	39,1	35,2	44,2	41,3	36,1			81,3	107,3	120,6	36,1	345,3
domaći akcizni proizvodi	7,2	7,1	7,6	9,4	12,2	10,8	14,5	17,5	11,1	6,8			21,8	32,4	43,0	6,8	104,0
ostali proizvodi	57,4	51,1	64,4	61,2	66,1	67,3	68,5	75,9	70,8	74,8			172,9	194,6	215,3	74,8	657,7
na usluge	28,1	27,4	32,5	30,3	34,7	32,1	35,6	34,1	31,5	35,2			87,9	97,1	101,2	35,2	321,4
ostalo	5,1	2,5	3,3	2,6	2,4	1,9	1,7	1,1	1,3	1,5			11,0	7,0	4,1	1,5	23,5
Akciza	55,4	49,5	56,8	64,7	70,6	72,2	69,3	87,3	73,8	60,4			161,7	207,6	230,4	60,4	660,1
uvozni pr.	39,6	36,5	43,5	49,7	51,5	56,2	48,5	62,9	56,0	48,2			119,6	157,5	167,4	48,2	492,7
u zemlji	15,8	13,0	13,3	15,0	19,1	16,0	20,8	24,4	17,8	12,2			42,1	50,1	63,0	12,2	167,4
Putarina	13,2	9,5	12,5	13,2	14,3	15,6	15,4	18,8	15,4	12,3			35,2	43,0	49,6	12,3	140,1
Ostalo	0,3	0,4	0,5	0,4	0,5	0,9	0,4	0,4	0,5	0,6			1,1	1,8	1,3	0,6	4,9
Transferi sa JR																	
<i>Direktni porezi</i>	35,2	43,1	58,5	41,9	42,4	42,8	46,4	43,0	44,3	45,7			136,7	127,1	133,7	45,7	443,1
Porezi na dohodak	35,2	43,1	58,5	41,9	42,4	42,8	46,4	43,0	44,3	45,7			136,7	127,1	133,7	45,7	443,1
Porezi na dobit preduzeća	7,9	10,4	16,2	6,3	5,0	6,0	7,0	6,2	6,3	6,0			34,4	17,2	19,5	6,0	77,3
Porezi na dohadak	6,4	8,7	10,5	7,0	6,7	6,4	6,8	6,7	7,2	7,2			25,5	20,1	20,7	7,2	73,6
Ostalo	21,0	24,0	31,8	28,6	30,8	30,4	32,7	30,0	30,7	32,4			76,7	89,8	93,4	32,4	292,3
<i>Neporezni prihodi</i>	22,8	79,8	35,5	28,4	41,3	153,5	71,1	42,0	39,4	40,6			138,1	223,2	152,4	40,6	554,3
<i>Vlastiti prihodi općina</i>																	
Doprinosi fondova	137,8	146,5	179,1	168,1	161,5	178,3	181,8	182,6	184,1	185,7			463,4	507,8	548,4	185,7	1705,3
Ostali prihodi	16,4	23,0	22,9	34,5	20,0	26,9	22,6	23,5	21,7	20,2			62,4	81,4	67,8	20,2	231,8
Donacije/grantovi	2,1	0,3	0,4	1,7	0,4	7,2	14,6	0,4	6,7	0,1			2,8	9,2	21,7	0,1	33,8
Transferi viših nivoa				0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				0,0	0,1	0,0	0,1

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	kv1	kv2	kv3	kv4	ukupno
Tekući Rashodi	380,5	509,5	531,8	514,0	533,0	609,5	534,0	564,6	548,3	559,8			1421,9	1656,5	1647,0	559,8	5285,2
<i>Tekući izdaci</i>	57,8	84,3	104,5	98,0	95,8	133,9	71,3	92,2	94,5	101,7			246,7	327,7	258,0	101,7	934,0
<i>Plaće i naknade</i>	42,5	64,5	83,6	73,7	74,6	109,9	53,7	75,1	74,6	78,5			190,7	258,2	203,4	78,5	730,9
Plaće	38,4	51,0	67,1	57,3	58,0	73,0	47,1	55,8	56,2	60,1			156,5	188,3	159,1	60,1	564,1
od čega: doprinosi																	
od čega: porez na plate																	
Naknade	4,1	13,5	16,5	16,3	16,6	37,0	6,5	19,4	18,4	18,4			34,1	69,9	44,3	18,4	166,8
<i>Izdaci za materijal i usluge</i>	12,5	17,0	18,0	20,3	17,5	20,6	17,4	16,7	19,9	23,1			47,5	58,3	54,0	23,1	182,9
<i>Drugi tekući rashodi</i>	2,8	2,8	2,8	4,1	3,7	3,3	0,2	0,4	0,0	0,1			8,5	11,1	0,6	0,1	20,3
<i>Grantovi/Socijalni transferi/Subvencije</i>	171,1	207,7	240,0	229,6	222,0	283,6	250,0	244,1	251,5	251,9			618,9	735,2	745,5	251,9	2351,6
Transferi domaćinstvima	9,5	38,6	36,5	40,0	37,5	80,4	42,1	39,2	44,4	42,0			84,6	157,9	125,7	42,0	410,2
Transferi organizacijama/institucijama	20,5	16,2	19,7	15,1	17,5	17,6	15,3	13,4	14,5	16,6			56,3	50,2	50,4	16,6	166,2
Transf. fondovima po osnovu dopr.za soc. osig.	136,9	145,9	178,5	165,2	160,2	176,9	180,4	181,3	182,8	184,3			461,3	502,3	517,6	184,3	1692,4
Subvencije	4,2	7,1	5,4	9,3	6,7	8,7	12,2	10,2	9,8	9,1			16,7	24,8	32,2	9,1	82,7
od kojih: Javna preduzeća																	
<i>Plaćanje kamate</i>	0,4	3,0	2,0	1,4	5,1	4,4	0,4	4,3	2,2	1,8			5,3	10,9	6,9	1,8	24,9
od čega: na vanjski dug																	
<i>Ostali izdaci/potrošnja/transferi</i>	5,7	9,4	10,7	9,8	8,2	6,8	10,3	8,5	9,7	9,1			25,8	24,8	28,5	9,1	88,2
<i>Rashodi iz tekuće rezerve</i>	0,3	0,3	0,3	0,8	1,0	1,6	1,9	0,8	1,3	1,1			0,9	3,4	4,0	1,1	
<i>Transferi sa jedinstvenog računa UIO</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1			0,0	0,1	0,4	0,1	0,6
Rezerva			0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1			0,0	0,1	0,4	0,1	0,7
<i>Amortizacija duga</i>																	
od čega: vanjski dug (sa JR UIO)	10,5	24,8	12,7	16,3	34,7	12,4	12,7	22,4	16,4	13,6			47,9	63,4	51,4	13,6	176,4
<i>Transferi višim nivoima vlasti</i>																	
<i>Transferi nižim nivoima (uklj. trans. sa JR)</i>	134,8	180,1	161,5	158,1	166,0	166,8	187,3	192,2	172,9	180,4			476,3	490,9	552,3	180,4	1699,9
Vladina štednja (1 - 2)	62,6	-10,5	16,3	23,4	21,5	92,6	92,8	61,9	53,0	14,7			68,4	137,6	207,8	14,7	428,4
<i>Kapitalni izdaci</i>	2,1	3,7	2,1	2,5	3,2	34,0	17,3	5,0	10,9	7,0			7,9	39,6	33,3	7,0	87,8
Vladin suficit/deficit (3-4)	60,5	-14,2	14,2	20,9	18,3	58,7	75,5	56,9	42,1	7,7			60,5	97,9	174,5	7,7	340,6

Tabela 4. Mjesečni konsolidirani izvještaji januar – oktobar 2005. godine

Napomene uz tabelu 3:

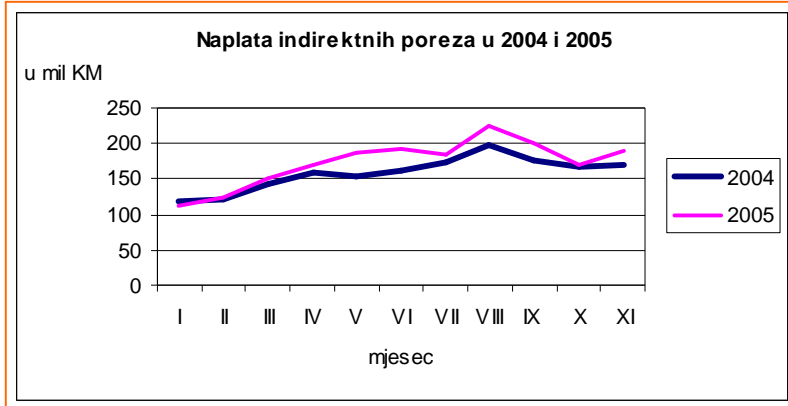
1. Konsolidovani izvještaj uključuje:
 - prihode od indirektnih poreza koje prikuplja Uprava za indirektno oporezivanje na Jedinštveni račun,
 - transfere sa Jedinštvenog računa UIO za servisiranje vanjskog duga,
 - transfere sa Jedinštvenog računa UIO za finansiranje Brčko Distrikta, kantona, općina i Direkcija za puteve,
 - prihode budžeta Bosne i Hercegovine sa Jedinštvenog računa UIO,
 - prihode i rashode budžeta Federacije BiH,
 - prihode i rashode budžeta Republike Srpske.
2. Podaci o prihodima i rashodima Federacije BiH i Republike Srpske nisu u potpunosti usklađeni zbog primjene različitih računovodstvenih metoda.

Napomene uz tabelu 4:

1. Konsolidovani izvještaj uključuje:
 - prihode od indirektnih poreza koje prikuplja Uprava za indirektno oporezivanje na Jedinštveni račun,
 - prihode budžeta Bosne i Hercegovine
 - prihode Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta
 - rashode budžeta Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta
2. Prihodi entiteta uključuju prihode koji se prikupljaju na račune trezora entiteta.
3. Transferi nižim nivoima vlasti (kantonima, općinama, direkcijama za puteve i dr.), koji se doznaju na niže nivoe u skladu sa entitetskim propisima, uključuju transfere sa Jedinštvenog računa UIO i transfere ostalih prihoda prikupljenih na nivou entiteta.
4. Podaci o prihodima i rashodima Federacije BiH i Republike Srpske nisu u potpunosti usklađeni zbog primjene različitih računovodstvenih metoda.

Jedinstveni račun UIO

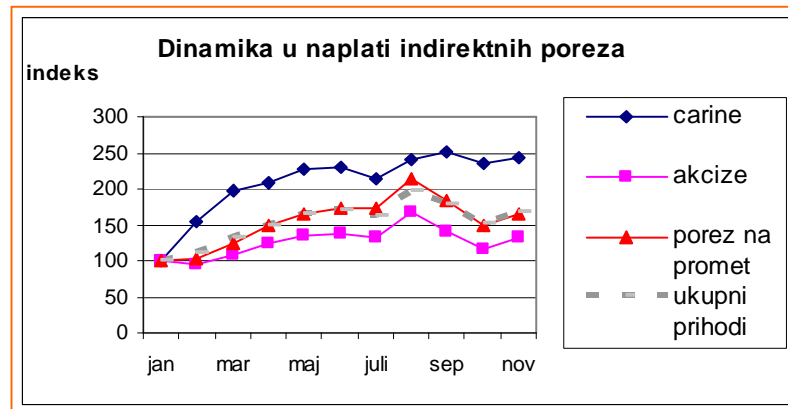
Od 1.1.2005.g. Uprava za indirektno oporezivanje (UIO) je jedina institucija u BiH

nadležna za prikupljanje indirektnih poreza: carina i carinskih dažbina, akciza/trošarina, poreza na promet akciznih proizvoda i putarine. Prema dinamičkom planu naplate bilo je predviđeno da će UIO u 2005.g. prikupiti blizu 2 mlrd KM na Jedinstveni račun od indirektnih poreza u njenoj nadležnosti.

Grafikon 1. Naplata indirektnih poreza u 2004 i 2005 godini

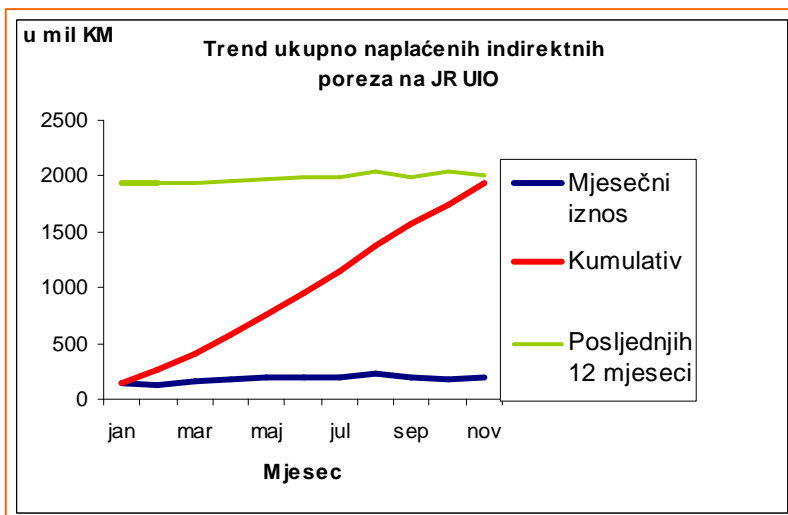
UIO je za jedanaest mjeseci u 2005.g. premašila godišnji plan naplate indirektnih poreza

za skoro 4%. U poređenju sa prethodnim mjesecom taj rast iznosi 10%, a za više od 12% posmatrano u odnosu na isti mjesec 2004.g. Kako se vidi na grafikonu 1# naplata prihoda u novembru pokazuje malo brži rast u odnosu na kretanja u 2004.g. što se može obrazložiti i stvaranjem zaliha prije uvođenja PDV-a.

Grafikon 2. Dinamika u naplati indirektnih poreza

U novembru 2005.g. zabilježen je rast u naplati svih glavnih prihoda od indirektnih

poreza. Najveći rast u novembru bilježi naplata akciza, za 13% više nego u oktobru, a nešto niža stopa rasta je kod naplate poreza na promet akciznih proizvoda. Kretanje naplate najvažnijih grupa prihoda, te ukupnih indirektnih poreza koje prikuplja UIO dati su u grafikonima 2# i 3#

Grafikon 3. Trend ukupno naplaćenih indirektnih poreza na JR UIO

Iz rada Odjeljenja

9 – 13. decembar 2005

U cilju uspostave sistema mjesečnog izvještavanja o prihodima i rashodima svih nivoa uprave Odjeljenje je održalo seriju inicijalnih sastanaka sa predstavnicima općina u Bosni i Hercegovini.

Na sastancima koji su održani u Tuzli, Banjaluci i Sarajevu prezentiran je dosadašnji rad Odjeljenja i izložen koncept izvještavanja svih nivoa uprave u zemlji putem standardnog obrasca izvještavanja i preko Interneta. Nakon izlaganja prof. dr. Spahna o novoj fiskalnoj arhitekturi u BiH, sa osvrtom na položaj općina nakon uvođenja PDV-a, pojedini sudionici su izložili probleme vezane za izradu budžeta za 2006.g. kao i probleme finansiranja općina sa jedinstvenog računa UIO.

Istaknuta je potreba za definisanjem pravičnih kriterija horizontalne raspodjele prihoda između općina kako bi se omogućio razvoj nerazvijenih regiona i općina, a da se istovremeno osigura dalji rast razvijenih regiona i gradova.

Na sastancima su dogovoreni naredni zadaci na uspostavljanju sistema mjesečnog izvještavanja o prihodima i rashodima općina, kao i dostava izvršenja budžeta za 2004. i 2005.g, i dostava budžeta za 2006.g., u cilju formiranja baze podataka za praćenje mjesečnog izvršavanja budžeta općina u 2006.g.

20. decembar 2005

U sklopu "Otvoreni dana UIO" Dinka Antić je održala prezentaciju za medije o konceptu i aspektima uvođenja PDV-a u BiH u svjetlu fiskalne reforme u sferi indirektnih poreza. Prezentaciji je prisustvovao veliki broj novinara iz različitih TV mreža, radio-stanica, dnevnih novina i časopisa. Dinka Antić je izložila fiskalni, mikro i makroekonomski, pravni i institucijski aspekt uvođenja PDV-a, s posebnim osvrtom na uspostavu Upravnog odbora UIO i Fiskalnog vijeća BiH.

*Svim našim saradnicima u ministarstvima financija BiH,
Federacije BiH, Republike Srpske, Brčko Distrikta, kantona i
općina, kao i svim čitateljima, želimo*

sretnu i uspješnu

Novu 2006. godinu

